

ANMÄLAN

Diariern
LOC 2023-0990

Styrelsen för Locum AB

Yttrande avseende samverkan och samråd gällande tillfälligt D-område Gustavsberg för drönare som flyger utom synhåll (BVLOS)

Ärendet

UAS-operatören Aerit ASDD har till Transportstyrelsen inkommit med en ansökan om permanent D-område för UAS-verksamhet som sker utom synhåll. Transportstyrelsen gör dock den fortsatta bedömningen att verksamheten tills vidare ska hanteras inom tillfälliga D-områden med möjlighet till förlängning. Transportstyrelsen har hemställt om samråd och samverkan gällande tillfälligt D-område Gustavsberg.

Locum AB har fått i uppdrag att besvara remissen och inkomma med ett yttrande till Transportstyrelsen på Region Stockholms vägnar. I Region Stockholms yttrande inbegrips inhämtande synpunkter från Locum AB och regionens leverantör av ambulanshelikoptertjänst.

Marit Brusdal Penna
Tillförordnad verkställande direktör

Bilagor

1. Tjänstemannayttrande avseende samverkan och samråd gällande tillfälligt D-område Gustavsberg för drönare som flyger utom synhåll (BVLOS) (LOC 2023-0990)
2. Inkommen handling från Transportstyrelsen avseende samverkan och samråd gällande tillfälligt D-område Gustavsberg för drönare som flyger utom synhåll (BVLOS)

Lennart Samuelsson
Flygsäkerhetsstrateg Locum AB

TJÄNSTEMANNAYTTTRANDE
2023-09-29

RS 2023-0732
LOC 2023-0990

Ref. TSL 2023-6327

Region Stockholm

Tjänstemannayttrande avseende samverkan och samråd gällande tillfälligt D-område Gustavsberg för drönare som flyger utom synhåll (BVLOS)

Sammanfattning

UAS-operatören Aerit ASDD har till Transportstyrelsen inkommit med en ansökan om permanent D-område för UAS-verksamhet som sker utom synhåll. Transportstyrelsen gör dock den fortsatta bedömningen att verksamheten tills vidare ska hanteras inom tillfälliga D-områden med möjlighet till förlängning. Transportstyrelsen har hemställt om samråd och samverkan gällande tillfälligt D-område Gustavsberg.

Området är en utökning av ESD840 Gustavsberg NORR (TSL 2023-5756) med tillägg att omfatta område söder om riksväg 222 som ger utformning av en cirkel. Området benämns Gustavsberg. Remissen avser området i sin helhet och ersätter ESD840 Gustavsberg NORR.

Locum AB har fått i uppdrag att besvara remissen och inkomma med ett yttrande till Transportstyrelsen på Region Stockholms vägnar.

I Region Stockholms yttrande inbegrips inhämtande synpunkter från Locum AB och regionens leverantör av ambulanshelikoptertjänst.

Bakgrund

Ärendet avser en utökning av operationsområdet och ett permanentande av Aerit ASDD:s drönarverksamhet som tidigare remissbehandlats av Locum AB för Region Stockholm och där regionens synpunkter för att skydda regionens ambulanshelikoptertjänst och säkerställa att patientsäkerheten inom regionen beaktats.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm delar Transportstyrelsens syn att permanenta D-områden för detta syfte är olämpliga och yrkar på att Transportstyrelsen även fortsättningsvis utfärdar tillfälliga D-områden för denna typ av

verksamhet. I väntan på ett mer lämpligt regelverk för en säker samexistens mellan bemannad luftfart och BVLOS-verksamhet så bör även en stor restriktivitet tillämpas vad gäller antalet upprättade D-områden för denna typ av verksamhet och syftet bör vara kunskapsinhämtning inför införandet av permanenta lösningar.

Gällande villkor 3 önskar Region Stockholm att Transportstyrelsen säkerställer att en hänvisning till operationsschemat, inklusive en klickbar länk, finns tillgänglig i det AIP SUP som publiceras för området. Transportstyrelsen uppmanas att dock arbeta för ett standardiserat publiceringsformat (till exempel AIP).

Som tidigare framhållits föredrar Region Stockholm D-områden framför R-områden för denna typ av verksamhet, för att undvika fördröjda insatser för samhällsviktigt flyg. Vid exempelvis akuta olyckor, sjukdomsfall, pågående brott och miljöinsatser, föreligger en stor risk att R-områden kan leda till synnerligen allvarliga konsekvenser för hälsa, säkerhet, liv och miljö.

Gällande villkor 4 önskar Region Stockholm att den tilltänkta VHF-frekvensen 126,655, redovisas i AIP SUP, samt att det framgår huruvida svar från drönerpiloten kan förväntas eller ej. Vidare önskar Region Stockholm att digital synlighet för själva drönaren krävs. Detta kan ske genom API till system som till exempel HemsWx, men även ADS-B Out.

I övrigt har Region Stockholm inget att erinra i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Inga.

Miljökonsekvenser

Inga.

Delges

Transportstyrelsen
Länsstyrelsen Stockholm
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen, registrator
Regionledningskontoret, registrator

 Digitally signed by MARIT
BRUSDAL PENNA
Date: 2023-10-04 11:14:50+02:00

Marit Brusdal Penna
Tillförordnad VD Locum AB

AMC Sweden
Militära flyginspektionen
Länsstyrelsen Stockholm
Region Stockholm
Sjöfartsverket
Kustbevakningen
Polismyndigheten
Avincis Aviation Sweden AB
Transportföretagen Flyg
LFV Sweden Enroute

Samverkan och samråd gällande tillfälligt D-område Gustavsberg för drönare som flyger utom synhåll (BVLOS)

Vi ber er att referera till vår beteckning ovan vid fortsatt kontakt i ärendet.

UAS-operatören Aerit ASDD har till Transportstyrelsen inkommit med en ansökan om permanent D-område för UAS-verksamhet som sker utom synhåll. Transportstyrelsen gör dock den fortsatta bedömningen att verksamheten tillsvidare ska hanteras inom tillfälliga D-områden med möjlighet till förlängning. Transportstyrelsen hemställer härmed om samråd och samverkan gällande tillfälligt D-område Gustavsberg.

Området är en utökning av ESD840 Gustavsberg NORR (TSL 2023-5756) med tillägg att omfatta område söder om riksväg 222 som ger utformning av en cirkel. Området benämns Gustavsberg.

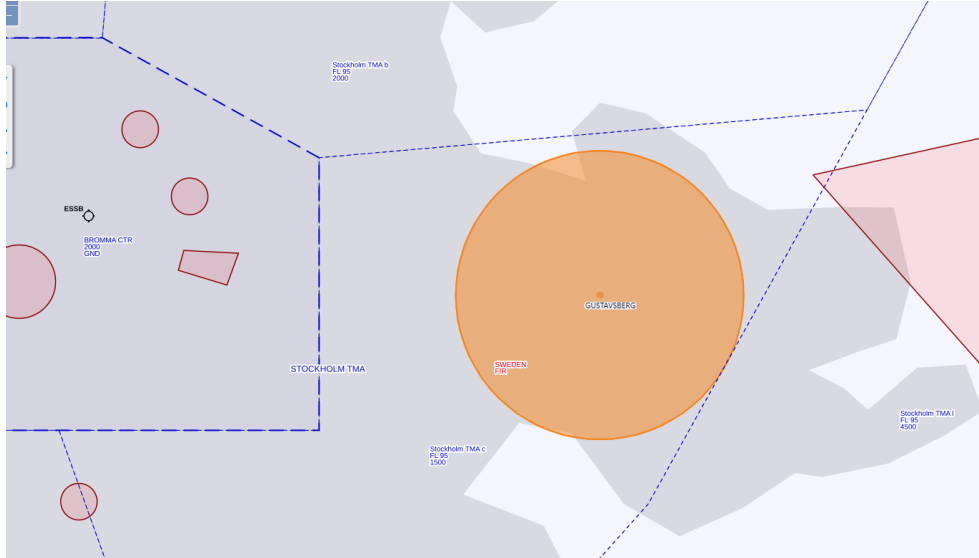
Remissen avser området i sin helhet och ersätter ESD840 Gustavsberg NORR.

Detta ärende kommer efter ett eventuellt godkännande att upphäva beslutet TSL 2023-5756.

Startdatum för områdets ikraftträdande relaterar till det operativa tillståndet för operatören i området, vilket handläggs av Transportstyrelsen i separat ärende. Startdatum för området är därför inte specificerat i remissen men avses vid tidpunkt då det operativa tillståndet är gällande.

Transportstyrelsen förväntar sig att Länsstyrelsen i sitt svar på samrådet beaktar Ortsbefolkningens intresse enligt 1 kap. 4-6 §§ Luftfartsförordningen (2010:770).

Området Gustavsberg

Cirkel med radie 4.5 NM med centrumpunkt 591856N 0182539E. Området inkluderar 1 NM buffert.

Höjd: 700ft AMSL inkl. buffert om 500ft. Max flyghöjd för Aerit ASDD är 200ft AMSL.

Datum: Området föreslås träda i kraft tidigast 20 oktober 2023 och vara upprättat till och med 30 juni 2024.

Tid: 0600-1800 UTC (0800-2000 lokal tid).

Aktivering: Området är aktivt på ovan angiven tid.

Förslag på villkor till ett eventuellt medgivande beslut

1. Försvarsmakten har prioritet i området. Om kommande permanenta områden för ORNÖ behöver utökas åt väster, eller om behov uppstår att inrätta ett tillfälligt restriktionsområde som överlappar det tillfälliga D-området Gustavsberg ska Gustavsberg inte användas. Aerit ASDD ansvarar för att säkerställa kännedom om eventuella restriktionsområden.
2. 1000 ft molnbas och 5 km sikt ska gälla i området innan flygning med UAS får ske av Aerit ASDD. Aerit ASDD ska, med hjälp av etablerade och tillgängliga meteorologiska planeringsverktyg samt vid behov med hjälp av flygmeteorolog, säkerställa att det råder 1000 ft molnbas och 5 km sikt i D-området under start, flygning och landning. Aerit ASDD ansvarar för att kontinuerligt följa upp de meteorologiska förutsättningarna under tiden som D-området utnyttjas. Om de meteorologiska förutsättningarna ändras under verksamhetens gång och således ej längre uppfyller väderminima, ska verksamheten avbrytas till dess att väderminima är återställt.
3. Aerit ASDD ska tillgängliggöra ett operationsschema som ska tillhandahållas och vara tillgängligt för verksamhetsaktörer och allmänheten i närområdet. Operationsschemat ska innehålla datum, tider och planerad verksamhet i D-området. Operationsschema för kommande veckoplanerad verksamhet ska fastställas minst en vecka i förväg och vara tydligt markerat i underlaget med versionshantering.
4. Aerit ASDD ska vid flygning i det tillfälliga D-området Gustavsberg tillgodogöra sig tillgänglig och deklarerad teknik i form av ADS-B IN-mottagare samt medhörning på VHF-frekvens 126,655.
5. Ansvariga på Aerit ASDD ska tillhandahålla övriga luftrumbrukare ett telefonnummer som verksamhetsansvarig kan nå på, i händelse av att annan bemannad luftfart behöver nyttja området. Telefonen ska ständigt passas när D-området är aktiverat. Om annan samhällsviktigt luftfart på skarpa uppdrag behöver nyttja området ska Aerit ASDD lämna företräde till dessa.
6. Aerit ASDD ska inför operationer identifiera, säkerställa och programmera UAS med nödländningsplatser, fria från bostadsområden och rekreatiomsområden för att minimera upptag av luftrummet för övrig luftfart med verksamhetsbehov inom D-området.

7. Flygning utom synhåll med UAS i det tillfälliga D-området får av Aerit ASDD ske under förutsättning att ett operativt tillstånd är gällande. Det operativa tillståndet behandlas i separat ärende TSL 2023-6313.
8. Aerit ASDD ansvarar för att säkerställa att höjddata och höjdreferenser är korrekt inställda innan flygning påbörjas.
9. UAS ska förses med geoburteknik som säkerställer att UAS hålls inom D-områdets gränser med tillhörande inre buffert om 500 ft vertikalt och 1 NM lateralt.
10. Aerit ASDD ska kontinuerligt övervaka UAS-flygning i egna system och ska i händelse av att annan luftfart befinner sig inom området, lämna företräde till dessa i enlighet med de fördefinierade kriterierna och metodik som säkerhetsbevisats i ärende TSL 2023-6313.
11. Aerit ASDD ska säkerställa att flygningarna inte strider mot artskyddsförordningen samt föreskrifterna för skyddade områden i närområdet Gustavsberg.
12. Transportstyrelsen kan komma att omedelbart återkalla detta beslut om förutsättningarna ändras eller om det framkommer att villkoren, som är knutna till beslutet, inte efterlevs. Skulle D-området få för stor påverkan på Försvarsmakten, flygtrafikledningstjänsten, samhällsviktigt flyg eller andra kommersiella aktörer kan Transportstyrelsen pröva ärendet på nytt.

Samverkan och samråd

Nuvarande område ESD840 Gustavsberg NORR löper ut den 31 december 2023. Eventuellt startdatum för D-område Gustavsberg kommer anpassas med hänsyn till publiceringsrutiner hos LfV.

Transportstyrelsen hemställer om samverkan och samråd till ett eventuellt beslut om tillfälligt D-område för UAS-verksamhet som sker utom synhåll upp till 200ft AMSL. Särskild vikt läggs vid förslag på ytterligare riskreducerande villkor med hänsyn till Försvarsmakten och flygtrafikledningens förutsättningar, i synnerhet också en motivering för eventuellt borttagande av buffertar – vilket skulle göra D-området mindre och lägre. Förslag ska vara skriftliga och sändas till luftfart@transportstyrelsen.se märkt **TSL 2023-6327**.

Transportstyrelsen emotser svar i ärendet senast **6 oktober 2023** för vidare handläggning. Vid uteblivet svar tolkar Transportstyrelsen det som att ni inte har något att erinra mot ett eventuellt gynnande beslut.

Åsa Standar
Sektionen för luftrum och flygplatser
Transportstyrelsen
direkt: 010 495 61 13